

модулей, практичних навчальних тестів, знаходяться на сайті кафедри; 2) чіткі диференційовані критерії оцінки; 3) повне відповідність екзаменаційних завдань відкритій інформаційній базі; 4) незалежне оцінювання знань; 5) мінімізація «чоловічого фактора»; 6) швидка публікація результатів на сайті з можливістю «обратного контролю».

Ключові слова: анатомія людини, навчальний процес, контроль знань.

UDC 611: 378.146

THE ESTIMATION OF STUDENTS' KNOWLEDGE AT THE HUMAN ANATOMY DEPARTMENT OF SE «DNEPROPETROVSK MEDICAL ACADEMY OF HM OF UKRAINE»

Dovgal H. V., Dovgal M. A., Zharikov M. Yu., Abdul-Ogly L. V., Kramar S. B.

Abstract. Our aim was to create an objective and transparent system for the estimation of the students' knowledge at the department of human anatomy of the State Establishment «DMA of HM of Ukraine». A new model includes the integrated monitoring of theoretical knowledge and practical skills. The basic principles of the model are: 1) the availability of control information in on-line mode (all theoretical questions included for content modules, practical skills and tests are present on the department's website); 2) the clear differentiated criteria for the evaluation; 3) the full compliance of examination tasks with an open information base; 4) the independent assessment of knowledge; 5) the minimization of the «human factor»; 6) the quick publication of results on the site with the possibility of «reverse control».

The teacher put marks for oral test in practical classes using the traditional 4-point scale (5, 4, 3, 2). Theoretical questions and practical skills in the form of oral test — 5 specific, clearly defined questions that need to provide answers using Latin terminology (1 correct answer — 1 point). The practical skills — to demonstrate an anatomical structure on samples, diagrams, tables and name it in Latin. Marks: «5» — 5 correct answers, «4» — 4 correct answers, «3» — 3 correct answers, «2» — 2 or fewer correct answers. The marks in practical classes are not converted to the points. The oral test of student is not obvious for every student in practical class, the aim of the test is the discussion to clarify the topic. This mode allows to pay more attention to explaining of the material based clinical relevance, and use a differentiated approach to students.

The module oral test using cards with 10 theoretical and practical questions is provided in the museum by the examiners. The examiners are the senior teaching staff. The theoretical oral test — 5 specific, clearly defined questions that need answers including Latin terms (each full answer is 1 point). Practical skills — to show and name 5 anatomical structures in Latin (1 correct answer using Latin terminology — 1 point, no Latin terminology — 0.5 points). The results of each test examiners put to the examination card.

For the written test at the end of semester the formal tests from license database «Step 1» were used. Each student gets a task that consists of 50 tests. 50 minutes are given. The necessary level is 75% correct answers and above. In condition of achievement this level the student will receive 25 points. If it is less than 75% — 0 points.

The students who are admitted to the final exam receive a control task, which consists of 100 theoretical questions (tests). The result is a percentage of correct answers is converted to scores by the formula: score = % correct answers * 0.8. Thus, the maximum score is 80. The criterion for a successful exam is to achieve a level of 63% correct answers (50 points). Students who reported less than 63% of tests, are rated as «unsatisfactory».

The results of all types of control are published on the department's website and available for students, their parents, teachers and deans of faculties. The student can see the results on the site and monitor by himself complying of these data with the results had been announced by the examiner to him. In case of appealation the student can apply to the department head and compare the declared result with one fixed in the examination card. The non-adjusted results are changed and published at once.

Thus, the described model meets the modern principles of high education and can be offered to use for high education institutions.

Keywords: human anatomy, educational process, knowledge control.

Стаття надійшла 10.03.2017 року

УДК 616.31-08-053.3/5:378.14

Каськова Л. Ф., Новікова С. Ч., Анопрієва Н. М., Амосова Л. І., Янко Н. В.

СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ДИТЯЧИХ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

Вищий державний навчальний заклад України

«Українська медична стоматологічна академія» (м. Полтава)

nmnata@mail.ru

Основне завдання ВУЗу в сучасних умовах підготувати всебічно розвиненого, ерудованого, культурного, емоційно стриманого, професійно грамотного майбутнього лікаря-стоматолога [2,3,4].

Тому закономірно, що одним з головних чинників при навчанні студентів є значне посилення практич-

ного аспекту підготовки майбутніх лікарів при збереженні належного рівня теоретичних знань.

В сучасних умовах існує безліч інноваційних педагогічних технологій. Проте підвищення ефективності навчання студентів особливо в медичних вузах залишається гострою проблемою [5,6,7]. Сучасна

ідеологія підготовки майбутнього фахівця-стоматолога направлена на створення додаткових умов, методик і методів, що безпосередньо впливають на процес освоєння практичних навичок [1,3,6].

На кафедрі дитячої терапевтичної стоматології з профілактикою стоматологічних захворювань дуже ретельно і виважено ставляться до цього питання і всіляко сприяють засвоєнню теоретичного матеріалу та набуттю і вдосконаленню мануальних навичок на кожному із етапів навчання.

З метою поглибленої клінічної підготовки студентів особливо початкових курсів на кафедрі організовано клас симуляційного навчання, бо клінічна підготовка майбутнього спеціаліста складний процес і сучасні підходи при набутті практичних навичок є актуальними та необхідними в учбовому процесі.

Термін «Симуляція» в медичній освіті — це сучасна технологія навчання і оцінка практичних навичок, умінь і знань, заснована на реалістичному моделюванні, імітації клінічної ситуації або окремо взятої фізіологічної системи, для чого можуть використовуватися біологічні, механічні, електронні та віртуальні (комп'ютерні) моделі [1,5,6,7,8].

Симулятори навчання застосовуються для навчання в різних галузях, пов'язаних з ризиками. В медицині даний метод навчання почали застосовувати з 80-років ХХ сторіччя, в стоматології він також широко застосовується і доведена його ефективність [1,4].

У фантомному класі на кафедрі встановлені тренажери — стоматологічні фантоми голови на штативі, які повністю імітують пацієнта (голова з анатомічною гумовою маскою і моделі щелеп з можливістю заміни зубів та різні положення тіла в стоматологічному кріслі).

Основа моделей щелеп фантому голови виконана з твердої безсадкової пластмаси і має, як в порожнині рота людини для постійного прикусу 32 постійних зуба або, як в тимчасовому прикусі 20 тимчасових зубів. Зуби вставні виготовлені з дуропласту і мають пульпову камеру, для відпрацювання мануальних навичок по обробці кореневих каналів. Модель дозволяє відпрацьовувати мануальні навички: препарування тканин зуба, ендодонтичну обробку і пломбування кореневих каналів зуба. Також у фантомному класі на кафедрі застосовуються гіпсові моделі щелеп з натуральними зубами, та щелепи, виготовлені з ортодонтичної пластмаси з натуральними зубами. Маючи теоретичну підготовку, володіючи практичними навичками і відпрацювавши віртуальний алгоритм проведення практичних маніпуляцій, студент в симуляційному класі в умовах, наближених до реальної ситуації, шляхом багаторазового повторення навичок і розбору помилок домагається досконалості своїх професійних здібностей. Рівень професійної майстерності і досконалості контролюється викладачем кафедри.

Переваги симуляційного навчання:

- Клінічний досвід у віртуальному середовищі без ризику для пацієнта.
- Об'єктивна оцінка досягнутого рівня майстерності.
- Не обмежене число повторів при відпрацюванні практичних навичок.
- Вдосконалення практичної майстерності при складній стоматологічній патології.
- Частину функцій викладача бере на себе віртуальний тренажер.
- Відсутність стресу при виконанні перших самостійних маніпуляцій.

При вивченні дисципліни «Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології» студенти на фантомах вчаться препарувати усі види каріозних порожнин на різних групах зубів відповідно до тематичного плану практичного заняття і сучасних вимог. Кожне заняття присвячене препаруванню тільки одного класу порожнин за Блеком, що дозволяє кожному студенту найбільш якісно відпрацювати свої практичні навички. Таким чином, за декілька практичних занять у фантомному класі студентами відпрацьовується препарування усіх класів каріозних порожнин за Блеком. Наступний етап роботи на фантомах – це пломбування каріозних порожнин різними видами пломбувальних матеріалів в залежності від групової приналежності зуба та клінічної ситуації. Пломбування тимчасових зубів склоіономерними цементами, компомерами; пломбування постійних зубів композитними матеріалами. Неінвазивна та інвазивна герметизація фісур молярів та премолярів силантами. Наступний етап при засвоєнні дисципліни розділ ендодонтії, на якому проводиться набуття та вдосконалення мануальних навичок по обробці кореневих каналів з урахуванням усіх сучасних вимог ендодонтичного лікування з застосуванням сучасного ендодонтичного інструментарію. Ендодонтичні маніпуляції проводяться на ендоблоках з видаленими зубами. При вивченні ендодонтії дуже важко зімітувати клінічну ситуацію. Все необхідне обладнання і оснащення, яке застосовується при проведенні ендодонтичного лікування, спочатку теоретично розглядається на заняттях і демонструється викладачем до проведення практичного відпрацювання мануальних навичок студентам. Майбутні лікарі на практиці освоюють усі існуючі методи обробки кореневих каналів, а також різні методики їх obturaції.

Висновки. Таким чином, при вивченні дисципліни «Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології» для засвоєння усіх практичних навичок та базових маніпуляцій, необхідних для подальшого навчання на клінічних кафедрах, бажано мати класи симуляційного навчання студентів. Симуляційне навчання є ефективним психолого-педагогічним засобом, що суттєво підвищує пізнавальну активність і самостійну індивідуальну роботу студентів.

Література

1. Анализ влияния симуляционного обучения на уровень освоения практических навыков в системе подготовки врача-стоматолога с точки зрения студентов на основании социологического опроса / Л.Ф. Онищенко, О.П. Иванова, А.И. Фурсик, О.И. Куркина // Современные наукоёмкие технологии. – 2016. – № 8, ч. 1. – С. 135-139.

2. Андріянова О.Ю. Шляхи покращання якості медичної освіти на сучасному етапі підготовки спеціаліста / О.Ю. Андріянова, Л.Ф. Каськова, О.О. Карпенко // Матеріали навчально-методичної конференції «Європейський вибір — невід'ємна складова розвитку вищої медичної освіти України». – Полтава, 2013. – С. 7-9.
3. Головченко С.Г. Совершенствование образовательных технологий профессиональной подготовки врачей стоматологов / С.Г. Головченко, Л.Н. Денисенко, Ю.М. Федотова // Фундаментальные исследования. – 2014. – № 10, ч. 6. – С. 1085-1088.
4. Каськова Л.Ф. Роль інформаційних комп'ютерних технологій у пізнавальній діяльності студентів / Л.Ф. Каськова, О.Ю. Андріянова, О.О. Карпенко, О.І. Яценко // Матеріали навчально-методичної конференції з міжнародною участю «Інноваційні технології організації самостійної роботи студентів медичних освітніх закладів». – Полтава, 2017. – С. 60-62.
5. Симуляционное обучение в медицине / Под ред. проф. А.А. Свистунова. – Москва: Издательство первого МГМУ им. И.М. Сеченова, 2013. – 288 с.
6. Симуляционное обучение в стоматологии / О.И. Адамкин, А.В. Севбитов, Е.А. Скатова, А.Е. Дорофеев. – Москва: РОС-ОМЕД, 2014. – 157 с.
7. Симуляційне навчання в медицині: міжнародний та вітчизняний досвід / В.В. Артьоменко, С.С. Семченко, О.С. Єгоренко [та ін.] // Одеський медичний журнал. – 2015. – № 6. – С. 67-74.
8. National Growth in Simulation Training within Emergency Medicine Residency Programs / Y. Okuda, W. Bond, G. Bonfante [et al.] // Acad. Em. Med. – 2008. – № 15. – P. 1-4.

УДК 616.31-08-053.3/5:378.14

СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ДИТЯЧИХ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

Каськова Л. Ф., Новікова С. Ч., Анопрієва Н. М., Амосова Л. І., Янко Н. В.

Резюме. Стаття присвячена симуляційному навчанню студентів під час викладання пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології та профілактики стоматологічних захворювань в поєднанні з виробничою практикою, його роль в формуванні професійних компетенцій у студентів.

Ключові слова: симуляційне навчання, дитячі стоматологи, фантомні класи, стоматологічні фантоми.

УДК 616.31-08-053.3/5:378.14

СИМУЛЯЦИОННОЕ ОБУЧЕНИЕ В ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ ДЕТСКИХ ВРАЧЕЙ-СТОМАТОЛОГОВ

Каськова Л. Ф., Новікова С. Ч., Аноприєва Н. М., Амосова Л. И., Янко Н. В.

Резюме. Стаття посвящена симуляційному обучению студентов во время преподавания пропедевтики детской терапевтической стоматологии и профилактики стоматологических заболеваний совместно с производственной практикой, его роль в формировании профессиональных компетенций у студентов.

Ключевые слова: симуляционное обучение, детские стоматологи, фантомные классы, стоматологические фантомы.

UDC 616.31-08-053.3/5:378.14

SIMULATION EDUCATION IN TRAINING OF FUTURE PEDIATRIC DENTISTS

Kaskova L. F., Novikova S. C., Anopriyeva N. M., Amosova L. I., Yanko N. V.

Abstract. The main task of the university in modern conditions is to prepare fully developed, erudite, cultural, emotionally restrained, professionally competent future dentist. So naturally, that one of the main factors in teaching students is a significant strengthening of the practical aspects of training future doctors while maintaining the appropriate level of theoretical knowledge.

In present conditions, there are many innovative educational technologies. However improving the efficiency of teaching students especially in medical schools remains a serious problem. Modern ideology of preparing future professional dentist aimed to create additional conditions, methods and methods which directly affect the process of development of practical skills.

At the department of pediatric therapeutic dentistry with prevention of dental diseases carefully and balanced attitude to the issue and promotes the assimilation of theoretical material and the acquisition and improvement of manual skills at each stage of learning.

In order to depth clinical training of students, especially primary courses, at the department is organized class of simulation training, for clinical prepare of future specialists is a difficult process and modern approaches in acquiring practical skills are important and necessary in the educational process.

In phantom class at the department are installed simulators — dental phantom heads on a tripods that are fully mimic the patient (head with anatomic rubber mask and jaw models with the ability to replace teeth and different body position

The benefits of simulation training:

- Clinical experience in a virtual environment without risk for the patient.
- Objective evaluation of the skill level.
- No limited number of repeat in a practical skills trainings.
- Improving practical skills in difficult dental situations.
- Some of the teachers functions takes over a virtual simulator.
- No stress while performing the first independent manipulation in the dental chair.

Thus, the study of the subject «Propedeutics of Pediatric Therapeutic Dentistry» for mastering of all practical skills and basic manipulations needed for further study in clinical departments, it is desirable to have classes of stimulating student learning. Simulation training is effective psychological and pedagogical tool that significantly enhances cognitive activity and independent individual work of students.

Keywords: simulation training, pediatric dentists, phantom class, dental phantom.

Стаття надійшла 15.03.2017 року